

Sygn. akt III RC 453/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 maja 2014 r.

Sąd Rejonowy w Bolesławcu III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący : SSR Izabela Łukawska

Protokolant : Dagmara Pietrzak

po rozpoznaniu w dniu 29 maja 2014 r. w Bolesławcu

sprawy z powództwa J. P.

przeciwko I. K. (1), S. Ł.

o alimenty

powództwo oddała.

Sygn. akt III RC 132/13

UZASADNIENIE

Powódka H. P. w pozwie skierowanym przeciwko J. P. wniosła o zasądzenie na swoją rzecz alimentów w po 600 zł miesięcznie. W uzasadnieniu swego roszczenia powódka podała, że wyrokiem z dnia 05.11.2012r. został orzeczony rozwód stron z wyłącznej winy pozwanego. Powódka podniosła, że utrzymuje się z renty, przyznanej jej w 1986r., obecnie w kwocie 582,90 zł miesięcznie i ta kwota nie wystarcza jej na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych. Na swoje utrzymanie potrzebuje miesięcznie ok. 1300 zł (300 zł dopłata do wynajętego mieszkania, 100 zł opłata za energię, 50 zł nabicie butli gazowej, 150, wizyty lekarskie i przejazdy do lekarzy, 200 zł leki, które musi przyjmować, 25 zł karta do telefonu). Żywi się w dużej mierze dzięki żywności z Caritasu i pomocy ludzi dobrej woli. Z renty inwalidzkiej otrzymuje 416,72 zł ponieważ komornik zajął jej kwotę 166,18 zł na rzecz pozwanego.

Pozwany J. P. wniósł o oddalenie powództwa w całości. Podniósł, że powódka otrzymuje rentę w wysokości min. 664,72 zł. Ponadto otrzymuje wynagrodzenia za opiekę nad małoletnimi wnukami, które zdaniem pozwanego wynosi ok. 1500 zł miesięcznie. Otrzymuje też wynagrodzenie za opiekę nad swoim wujkiem G. S. , który ma 85 lat i otrzymuje za to 1000 zł miesięcznie. W zamian za to opiekuje się nim, sprząta jego mieszkanie i pielęgnuje jego ogród. Wykonuje też pracę w szwalni u swojej siostry I. K. (2) w W. za co otrzymuje wynagrodzenie w kwocie 1500 zł miesięcznie. W ocenie pozwanego powódka otrzymuje wynagrodzenie w kwocie 2000 zł miesięcznie i nie wydaje na inne potrzeby, gdyż każdorazowo za jej pobyt ponoszą koszty osoby, u których zamieszkuje. Pozwany otrzymuje emeryturę w kwocie 1394,94 zł. Miesięcznie ponosi wydatki: 250 zł spłata rat ugody zawartej z KRUS (wspólne zobowiązanie stron), 100 zł - energia, 70 zł – gaz, 300 zł – opał, 200 zł – leki, 120 zł – chemia i środki czystości, 50 zł – odzież i obuwie, 300 zł wyżywienie, 50 zł - podatek od nieruchomości, 200 zł - bieżące remonty w nieruchomości. Pozwany zarzucił, że powódka od 2006r. nie partycypuje w kosztach utrzymania wspólnej nieruchomości stron, w której mieszka pozwany. Pozwany podniósł, że rozwód nie pociągnął istotnego pogorszenia sytuacji materialnej powódki, ponieważ od 2006r. strony pozostawały w separacji faktycznej.

W wyniku przewodu sądowego ustalono następujący stan faktyczny:

Powódka H. P. i pozwany J. P. pobrali się w dniu 05.04.1975r. Z małżeństwa mają troje pełnoletnich dzieci – S., I. i J.. Po zawarciu małżeństwa strony zamieszkały w domu w N.. Małżeństwo jedynie przez krótki okres układało się zgodnie.

Już po urodzeniu się najstraszej córki S. w listopadzie 1975r. stosunki małżeńskie uległy pogorszeniu. Pozwany zaczął nadużywać

alkoholu, wywoływał awantury. Był agresywny również w stanie trzeźwości. Stosował przemoc fizyczną wobec powódki i dzieci stron. Wobec takich zachowań powódka na krótkie okresy uciekała do domu swojej matki. W 1996r. najstarsza córka stron wyprowadzała się z domu rodzinnego z uwagi na naganne zachowanie pozwanego. W 1997r. powódka wraz z dziećmi, wobec narastającej agresji pozwanego, który groził, że spali dom, wyprowadziła się z mieszkania stron do swojej siostry I. zamieszkałej w W.. W 1998r. pozwany z powodu depresji przebywał w szpitalu psychiatrycznym. W 1998r. powódka wróciła do wspólnego mieszkania stron. Pozwany obiecał poprawę. Mimo tego nie zmienił swojego zachowania, zaprzestał brania leków, znęcał się nad powódką. Powódka wraz z synem na kilkudniowe okresy przenosiła się do mieszkania swojej matki (starsza córka już w tym czasie nie mieszkała z rodzicami). W kolejnych latach powtarzały się awantury wywoływane przez pozwanego. W 2006r. powódka wraz z pełnoletnim synem stron ostatecznie zamieszkała u swojej matki w miejscowości G. (okresowo mieszkała także u swoich córek). Po tej dacie strony nie powróciły do wspólnego pożycia. Prawomocnym wyrokiem z dnia 05 listopada 2012r. Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze rozwiązał małżeństwo stron przez rozwód z winy pozwanego.

(dowód: akta Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze (...)- w załączeniu).

Wzrokiem y dnia 18 kwietnia 2008r. Sąd Rejonowy w Bolesławcu ustanowił z dniem 10 września 2007r. rozdzielnosc majątkowa J. P. i H. P..

(dowód: akta Sądu rejonowego w Bolesławcu (...) – w załączeniu).

Ugodą zawartą przed Sądem Rejonowym w Bolesławcu w dniu 10 stycznia 2012r. w sprawie (...)H. P. zobowiązała się do spłaty na rzecz J. P. kwoty 7662,53 zł tytułem rozliczenia nakładów związanym utrzymaniem nieruchomości wspólnej, a stanowiący budynek mieszkalny położony w N. przy ul. (...). Ustalono, że kwota ta obejmuje podatek od nieruchomości i opłatę za użytkowanie wieczyste za okres od 2008 do 2011r., a nadto obejmuje ona rozliczenie nienależnie pobranej renty inwalidzkiej z okresu wspólności majątkowej małżeńskiej, którą powód bezspornie zwrócił do KRUS. na dzień zawarcia ugody jest to kwota 13089,38 zł, z czego 1/2 to zobowiązanie H. P. czyli kwota 6544,69 zł. Łączną kwota (...),53 powódka zobowiązała się spłacić rozliczając się w podziale majątku, a do czasu podziału majątku będą to raty po 100 zł miesięcznie poczynając od 01 lutego 2013r. Ponadto powódka zobowiązała się spłacić na rzecz J. P. kwotę 75 zł tytułem kosztów postępowania.

(dowód: akta Sądu rejonowego w Bolesławcu (...)- w załączeniu).

Powódka H. P. od 2006r. mieszka w swoim domu rodzinnym w G. 294. W tym domu mieszka jej ojciec, siostra J. J. (2) i syn siostry G. i jego żona. Powódką zajmuje 1 pokój, w którym ma kuchenkę gazową. Raz na dwa miesiące kupuje butle gazową za 58 zł. Dokłada do rachunku za energię elektryczną kwotę 20-30 zł (rachunek ok. 400 zł co dwa miesiące). Dom ogrzewany jest węglem. W ostatnim sezonie grzewczym powódka dołożyła na węgiel kwotę 400 zł. Zakupów żywnościowych dokonuje wspólnie z siostrą J. J. (2), która ma emeryturę. Od 28 lat powódka jest rencistą z tytułu częściowej niezdolności do pracy po przebytych wylewie. Do maja 2013r. jej renta wynosiła 664, 72 zł (netto 582,90 zł). Od czerwca 2013r. powódka uzyskała prawo do emerytury i obecnie w miejsce renty otrzymuje emeryturę w kwocie 932,65 zł (netto 767,17 zł). Z kwoty netto Komornik dokonuje potrącenia kwoty 223,12 na rzecz pozwanego na podstawie wyroku Sądu Rejonowego w Bolesławcu (...). Powódka co jakiś czas korzysta z pomocy opieki społecznej i Caritasu w postaci przydziału oleju, mąki, cukru, środków czystości. Powódka zażywa jeden lek bez recepty - flavon na ogólne poprawienie stanu zdrowia - koszt 135 zł. Co 3-4 miesiące korzysta z prywatnej wizyty u neurologa - koszt 100 zł. Na utrzymanie potrzebuje około 1300 zł miesięcznie. W kwocie tej liczy: 300 zł - na utrzymanie mieszkania - 100 zł - energia, wizyta u neurologa, leki 200 zł miesięcznie - flavon, leki przeciwbólowe, ranigast na wrzody. Pozostała kwota przeznaczona byłaby na wyżywienie, ubrania i środki higieniczne. Strony mają dwie córki. Jedna mieszka we W. i ma dwoje dzieci w wieku 14 lat i 3 lata. Ta córka nie pracuje i opiekuje się młodszym dzieckiem. Druga mieszka w Niemczech, studiuje i ma dziecko w wieku 5 lat, które chodzi do przedszkola. Co jakiś czas powódka jeździ do jednej albo drugiej córki w odwiedziny lub jak jest jakaś pilna potrzeba opieki nad dziećmi. Np. kiedy córka mieszkająca

we W. była w szpitalu to powódka przez dwa tygodnie opiekowała się jej dziećmi. Kiedy przyjeżdża do niej córka z Niemiec, to zdarza się, że powódka jedzie razem z nią do Niemiec i wtedy przebywa tam ok. 3 tygodnie. Ostatni raz w Niemczech była w 2012r. przez tydzień. W 2013r. w Niemczech powódka nie była ani razu. Powódka jeździ do córek czy wnuków, kiedy np. mają urodziny. Wtedy zostaje przez parę dni. Pilnuje wnuki kiedy jest taka potrzeba po parę dni i nie otrzymuje za to pieniędzy. Córki pomagają powódce w ten sposób, że kupują jej ubrania czy obuwie i nie ponosi kosztów swego utrzymania, kiedy tam przebywa.

(dowód: zeznania powódki H. P. k. 48 i 85, decyzja rentowa k. 11, decyzja emerytalna k. 80, 81, zajęcie komornicze k. 9).

Powódka ma siostrę I. K. (2), która jest właścicielką szwalni w W.. Ta siostra przyjeżdża w odwiedziny do ojca, który mieszka w G.. W 2012r. była dwa razy. Nie pomaga finansowo ani ojcu ani powódce. Powódka

nigdy nie wykonywała pracy na jej rzecz w szwalni w W.. Ostatnio była w W. w 2012r. na ślubie córki I. K. (2). Kilkanaście lat temu powódka wraz z dziećmi mieszkała w mieszkaniu należącym do I. K. (2), w którym ona nie mieszkała. Powódka korzystała z tego mieszkania, za co siostra nie brała pieniędzy, ale utrzymywała się samodzielnie.

(dowód : zeznania świadka I. K. (2) k. 58).

Pozwany J. M. sam w 3-pokojowym domu jednorodzinnym o powierzchni 90 m². Od 6-8 lat pozwany otrzymuje rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy, obecnie w kwocie netto 1394 zł. Miesięcznie ponosi opłaty na: 50 zł - podatek od nieruchomości, 100 zł - energia, 70 zł - gaz, - 300 zł - opał, 200 – leki, 120 zł – chemia, 50 zł - odzież, obuwie, 300 – wyżywienie, - 200 zł - bieżące remonty. Pozwany jest na rencie z powodu schorzenia kręgosłup. jest po operacji jamy brzusznej. z tego powodu musi przestrzegać diety. bierze stale leki ich koszt to ok. 200 zł miesięcznie. W dniu 17.04.2013r. Komornik zajął emeryturę pozwanego zgodnie z wnioskiem wierzycielki H. P. tytułem wyegzekwowanie kwoty 977 zł zasądzonej na rzecz powódki w tytułem kosztów postępowania w sprawie Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze (...).

(dowód: zeznania pozwanego J. P. k. 48 i 85, decyzja emerytalna k. 25, karta informacyjna leczenia szpitalnego pozwanego k. 28, 29, , rachunki opłacane przez pozwanego k. 33- 44, zajęcie komornicze k. 32).

W dniu 23.08.2007r. pomiędzy KRUS w J. a pozwanym, jako dłużnikiem zawarta została umowa o rozłożeniu na raty należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń w kwocie 22 239,38 zł. Należności te zostały pozwanemu rozłożone na 88 rat po 250 zł miesięcznie.

(dowód: umowa z 23.08.2007r. k. 44-47).

W dniu 23 lipca 2008r. powódka została wymeldowana z pobytu stałego z lokalu położonego w N. przy ul. (...). Strony po rozwodzie nie przeprowadziły podziału majątku.

(dowód: decyzja z 23 lipca 2008r. k. 27, zeznania powódki k. 85 i zeznania pozwanego k. 85).

Sąd zważył co następuje:

Powództwo zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Prawomocnym wyrokiem z dnia 05 listopada 2012r. Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze rozwiązał małżeństwo stron przez rozwód z winy pozwanego.

Zgodnie z treścią art.60§2 krio jeżeli jeden z małżonków został uznany za wyłącznie winnego rozkładu pożycia, a rozwód pociąga za sobą istotne pogorszenie sytuacji materialnej małżonka niewinnego, sąd na żądanie małżonka niewinnego może orzec, że małżonek wyłącznie winny obowiązany jest przyczynić się w odpowiednim zakresie do zaspakajania usprawiedliwionych potrzeb małżonka niewinnego, choćby ten nie znajdował się w niedostatku.

Jak wynika z uzasadnienia do tezy XIII wytycznych alimentacyjnych z 1987r. Sąd Najwyższy uznał, że dla oceny, czy przesłanka istotnego pogorszenia sytuacji materialnej występuje, przeprowadzić należy porównanie każdorazowej sytuacji materialnej małżonka niewinnego z tym położeniem jakie istniałoby, gdyby rozwód nie został w ogóle orzeczony i gdyby małżonkowie kontynuowali pożycie. Nie są natomiast istotne ewentualne zmiany, jakie nastąpiły w położeniu materialnym małżonka niewinnego w czasie pomiędzy faktycznym rozejściem się małżonkowi orzeczeniem rozwodu.

Niewątpliwie rozwód został orzeczony z wyłącznej winy pozwanego. Rozwód ten pociągnął za sobą istotne pogorszenie sytuacji materialnej niewinnej powódki. Kiedy strony były małżeństwem mieszkały razem ich własnym wspólnym domu. Tak było do 2006r. kiedy to powódka wraz z synem ostatecznie wyprowadziła się z tego domu i zamieszkała w swoim domu rodzinnym w G.. Ta decyzja była poprzedzona kilkakrotnymi wcześniejszymi wyprowadzkami z dziećmi na skutek agresywnego zachowania pozwanego, powrotami do domu, kiedy pozwany obiecywał poprawę i ponownymi wyprowadzkami. Dopóki strony mieszkały razem wspólnie ponosiły koszty i utrzymania domu, swoje i dzieci. Łożył na to zarówno pozwany, jak i powódka, która już wtedy była rencistką. Kiedy powódka zamieszkała w swoim rodzinnym domu utrzymywała się ze swojej niewielkiej renty, z której musiała zaspakajać swoje potrzeby w zakresie wyżywienia, ubrania, środków czystości i leków, jak również powinna dokładać się do kosztów utrzymania domu, w którym mieszkała, na co często nie miała już środków.

Biorąc pod uwagę te okoliczności Sąd uznał, że rozwód pociągnął za sobą istotne pogarszanie sytuacji powódki, niewinnej rozkładowi pożycia. Gdyby małżonkowie kontynuowali pożycie, powódka, która została uznana za niewinną rozkładowi pożycia, mieszkałaby we wspólny domu stron, a koszty utrzymania rodziny ponoszone byłby z dochodów jej i pozwanego, co niewątpliwie pozwalałoby jej na bardziej dostatnie życie niż obecnie. Na dzień wniesienia pozwu tj. 19 marca 2013r. powódka otrzymywała rentę w kwocie netto 582,90 zł. Od czerwca 2013r. powódka uzyskała prawo do emerytury i obecnie w miejsce renty otrzymuje emeryturę w

kwocie 932,65 zł (netto 767,17 zł). Pozwany otrzymuje rentę w kwocie 1394 zł netto. Biorąc pod uwagę, że zarówno powódka, jak i pozwany są ludźmi w podobnym wieku i w podobnej sytuacji zdrowotnej, każde z nich ma schorzenie wymagające wizyt lekarskich i zażywania leków, Sąd uznał, że ich potrzeby w zakresie kosztów utrzymania są podobne. Ponadto pozwany mieszka sam w domu w domu stanowiącym własność obu stron, które mimo rozwodu nie dokonały podziału majątku, w związku z czym ma możliwość uzyskania dochodów z tytułu wynajmu przynajmniej jednego pokoju.

Biorąc pod uwagę wszystkie wskazane okoliczności na podstawie art. 60§2 kro Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki alimenty w kwocie po 200 zł miesięcznie uznając, że kwota ta będzie adekwatna do zaspakajania usprawiedliwionych potrzeb małżonka niewinnego, a także do sytuacji materialnej powódki i możliwości majątkowych pozwanego. Przy tak ustalonych alimentach powódka będzie miała na swoje utrzymanie kwotę ok. 967 zł netto miesięcznie. Natomiast pozwanemu pozostanie do dyspozycji kwota 1194 zł netto miesięcznie oraz możliwość uzyskiwania dodatkowego dochodu z wynajęcia pokoju, w domu w którym sam zamieszkuje.

Sąd nie dał wiary twierdzeniom pozwanego, że powódka uzyskuje dodatkowe dochody z tego tytułu, że pomaga córkom we W. i w Niemczech w opiece nad wnukami. Pozwany w żaden sposób tego nie wykazał. Jak wynika z zeznań powódki w razie potrzeby np. pobytu córki mieszkającej we W. w szpitalu, przez okres dwóch tygodni opiekowała się jej 3 - letnim dzieckiem. Natomiast u córki w Niemczech w 2013r. nie była ani razu, natomiast w 2012r. była jeden raz. Przyznała ona również, że córki pomagają jej w ten sposób, że kupują jej czasem coś do ubrania czy obuwie, nie płacą jej natomiast za opieką nad dziećmi. Tym zeznaniem Sąd dał wiarę, ponieważ w naszej kulturze nie jest przyjęte aby babcia otrzymywała pieniądze za opieką nad wnukami, zwłaszcza w sytuacji, kiedy ta opieki odbywa się sporadycznie, w razie nagłej potrzeby. W takiej sytuacji w zamian za czas poświęcony opiece nad wnukami, powódka otrzymuje możliwość bezpłatnego wyżywienia i mieszkania. Nie potwierdziły się również zarzuty pozwanego, że powódka otrzymuje dochody z tytułu opieki nad swoim wujkiem mieszkającym w W.. Powódka zaprzeczyła aby kiedykolwiek uzyskiwała dochody z tego tytułu, a ponadto osoba o nazwisku wskazanym przez pozwanego nie żyje od kilku lat. Kolejnym źródłem dochodu powódki, według pozwanego, miała być jej praca u siostry w szwalni w W..

Jak wynika z zeznań świadka I. K. (2) ostatni raz powódka była u niej w 2012r. na ślubie jej córki, natomiast to ona przyjeżdża w odwiedziny do ojca w G..

Na podstawie art. 217§3 kpc Sąd pominął dowód z zeznań świadków wnioskowanych przez pozwanego tj. córek stron I. K. (1) i S. Ł.

okoliczność, że powódka pracowała przy pilnowaniu dzieci oraz zeznań świadka siostry powódki J. J. (2) i jej syna G. J. na okoliczność, że powódka nie mieszka w G. tylko u K. K., uznając że okoliczności sporne zostały już dostatecznie wyjaśnione. Powódka wyjaśniła jak często i na jakich zasadach wykonywała opiekę nad dziećmi córek stron, natomiast z zeznań świadka K. K., wynika jednoznacznie, że powódka mieszka w G. u swojego ojca, natomiast odwiedza ją rzadko np. kiedy przyjeżdża do B. po leki dla ojca .

Jednocześnie Sąd nie znalazł podstaw do orzeczenia na rzecz powódki alimentów w kwocie wyższej niż 200 zł miesięcznie i w tym zakresie powództwo oddalił. Przepis art. 60§2 kro nie daje małżonkowi niewinnemu rozkładowi pożycia prawa do równej stopy życiowej z małżonkiem winnym. Pozwany swoje dochody w łącznej kwocie netto ok. 1394 zł miesięcznie uzyskuje z tytułu renty chorobowej. Po opłaceniu alimentów na rzecz powódki pozostanie mu na własne utrzymanie kwota ok. 1194 zł.

W ocenie Sądu orzeczone na rzecz powódki kwota alimentów jest zgodna z art. 60§2 kro , odpowiada usprawiedliwionym potrzebom powódki i możliwościom majątkowym pozwanego.

Na podstawie art. 102 kpc Sąd zwolnił pozwanego od ponoszenia kosztów sądowych, uznając , że jego dochód miesięczny nie pozwala na obciążanie go tymi kosztami.

Na podstawie art. 333§1 pkt 1 kpc Sąd nadał wyrokowi w pkt I rygor natychmiastowej wykonalności.